

29 Νοεμβρίου, 1991

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

GHASSAN AHMAD CHAER,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση 5481).

5 Ποινή — Κατοχή ελεγχόμενου φαρμάκου τάξεως "Α" του Μέρους I του Πρώτου Πίνακα (123,93 γραμμάρια που περιείχαν 63% διαμορφίνη) χωρίς άδεια του Υπουργού Υγείας, κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 6 (1) (2), 30 και 31 του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου αρ. 29 του 1977 όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους αρ. 67 του 1983 και 166 του 1987 — Αλλοδαπός — Χρήστης ηρωίνης με εθισμό στη χρήση των ναρκωτικών — Λευκό ποινικό μητρώο — Φυλάκιση δύο χρόνων — Κρίθηκε έκδηλα υπερβολική και μειώθηκε σε φυλάκιση δεκαπέντε μηνών.

10 Ποινή — Επιμέτρηση — Αδικήματα για κατοχή ναρκωτικών για αποκλειστική χρήση από τον κατηγορούμενο — Παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο — Αναφορά στην αντίστοιχη Αγγλική Νομολογία.

15 Ο εφεσείων ηλικίας 34 χρόνων συνελήφθη στο λιμάνι της Λάρνακας όταν μετά από έρευνα των τελωνειακών αρχών βρέθηκε η ποσότητα των 123,93 γραμμαρίων ουσίας που περιείχε 63% ηρωίνης σε πακέττο τσιγάρων που κρατούσε και επίσης στις σόλες των παπουτσιών του. Η ηρωίνη αγοράστηκε στο Λίβανο απ' όπου ερχόταν ο εφεσείων καθ' οδόν προς Γερμανία. Ήταν ο ίδιος χρήστης ηρωίνης και η στέρησή της του δημιουργούσε οδυνηρές αντιδράσεις.

25 Σε έφεση του εναντίον της ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής, ο εφεσείων ισχυρίστηκε ότι το Κακουργιοδικείο απέδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στο στοιχείο της αποτροπής και άκριως ανεπαρκή βαρύτητα στις προσωπικές συνθήκες και στους άλλους ελαφρυντικούς παράγοντες και ότι οι αποφάσεις στις οποίες αναφέρθηκε για την επιβολή της ποινής αφορούσαν το αδίκημα της εμπορίας και όχι της κατοχής ναρκωτικών για προσωπική χρήση. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε την έφεση μειώνοντας την διετή φυλάκιση σε

30 φυλάκιση δεκαπέντε μηνών, και αποφάνθηκε ότι:

1. Σε υποθέσεις απλής κατοχής ηρωίνης με αποκλειστικό σκοπό τη χρήση της από τον ίδιο τον κατηγορούμενο οι ιδιαίτερες προσωπικές περιστάσεις κάθε κατηγορούμενου συνιστούν παράγοντα με αυξημένη βαρύτητα για σκοπούς επιμέτρησης της αρμόζουσας ποινής.

5

2. Το στοιχείο της αποτροπής δεν πρέπει να προβάλλεται έντονο σε υποθέσεις χρήσης σε αντιδιαστολή με τις υποθέσεις εμπορίας ναρκωτικών.

3. Η αποτροπή του κινδύνου για μίμηση από πρόσωπα του στενού περιβάλλοντος του χρήστη θα πρέπει να συνεκτιμάται με τους άλλους παράγοντες στην επιμέτρηση της ποινής.

10

4. Οι πιο πάνω αρχές αν ληφθούν υπόψη με τις προσωπικές συνθήκες που περιλαμβάνουν τον μακροχρόνιο εθισμό καθώς και την ποσότητα ηρωίνης που βρέθηκε στην κατοχή του εφεσείοντα δείχνουν ότι η ποινή είναι ειδήλα υπερβολική και προϊόν λανθασμένης προσέγγισης από το Κακουργιοδικείο.

15

Η έφεση επιτρέπεται. Η ποινή μειώνεται σε φυλάκιση δεκαπέντε μηνών.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Gani και άλλος v Δημοκρατίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 242.;

20

Khalifeh v Αστυνομίας (1987) 2 Α.Α.Δ. 161;

Abdallah v Δημοκρατίας (1987) 2 Α.Α.Δ. 164;

Chanine v Δημοκρατίας (1987) 2 Α.Α.Δ. 183;

Parekian v Δημοκρατίας (1987) 2 Α.Α.Δ. 223;

Koturgu και άλλος v Δημοκρατίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 103.;

25

Huseini v Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 323;

Hijazi v Δημοκρατίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 99.;

Marco v Δημοκρατίας (1987) 2 Α.Α.Δ. 188;

Landau v Δημοκρατίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 178;

Hamdaz v Δημοκρατίας (1988) 2 Α.Α.Δ. 201;

30

R v Aramah [1982] 76 Cr. App. R. 190;

Long and Smith [1984] 6 Cr. App. R. (S.) 115;

Lutzo [1989] 11 Cr. App. R. (S.) 495;

Gallagher [1991] 12 Cr. App. R. (S.) 224.

Έφεση εναντίον Ποινής.

Έφεση εναντίον της ποινής από τον Ghassan Ahmad Chaer ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 6 Ιουνίου, 1991 από
5 το Κακουργιοδικείο Λάρνακας (Αριθμός Ποινικής Υπό-
θεσης 8112/91) στην κατηγορία κατοχής ελεγχόμενου φαρ-
μάκου κατά παράβαση του άρθρου 2, 3, 6 (1) (2), 30 και 31
του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ου-
σιών Νόμου, 1977 (Νόμος 29/77) και καταδικάστηκε από
10 τον Καλλή, Π.Ε.Δ., τον Σ. Νικολαΐδη, Α.Ε.Δ. και τον Πα-
σχαλίδη, Ε.Δ. σε φυλάκιση δύο ετών.

Α. Χειμώνας, για τον Εφεσεύοντα.

*Α.Μ. Αγγελίδης, Ανώτερος, Δικηγόρος της Δημοκρα-
τίας, για την Εφεσίβλητη.*

15 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα
δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ: Στις 28 Μαΐου 1991 ενώπιον του
Κακουργιοδικείου Λάρνακας ο Εφεσεύων παραδέχτηκε
ενοχή στο αδίκημα της κατοχής ελεγχόμενου φαρμάκου
20 τάξεως "Α" του Μέρους Ι του Πρώτου Πίνακα, δηλαδή
123,93 γραμμάρια σκευάσματος που περιείχε 63% διαμορ-
φήνη χωρίς άδεια του Υπουργού Υγείας, κατά παράβαση
των άρθρων 2, 3, 6(1)(2), 30 και 31 του περί Ναρκωτικών
Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου αρ. 29 του
25 1977 ως έχει τροποποιηθεί με τους Νόμους αρ. 67 του
1983 και 166 του 1987. Στις 6 Ιουνίου 1991 το Κακουργιο-
δικείο επέβαλε στον εφεσεύοντα ποινή φυλάκισης δυο χρό-
νων. Η παρούσα έφεση στρέφεται εναντίον της ποινής
30 αυτής την οποία ο εφεσεύων χαρακτηρίζει ως έκδηλα
υπερβολική.

Όλα τα γεγονότα που τέθηκαν ενώπιον του Κακουργιο-
δικείου είναι παραδεχτά από τον εφεσεύοντα, χαρακτη-
ρίζονται δε από το ουσιώδες γεγονός ότι στη διάρκεια των

τελευταίων τεσσάρων χρόνων ο εφεσείων είναι χρήστης ηρωΐνης και διέπραξε το αδίκημα για το οποίο βρέθηκε ένοχος για να ικανοποιήσει δικές του αποκλειστικά ανάγκες που ο εθισμός του στη χρήση ηρωΐνης του έχει δημιουργήσει.

5

Ο εφεσείων είναι 34 χρόνων. Γεννήθηκε στο Λίβανο και το 1975 μετανάστευσε στη Γερμανία. Εκεί νυμφεύτηκε τη Γερμανίδα σύζυγό του με την οποία απέκτησε μια κόρη που είναι σήμερα ηλικίας 10 χρόνων. Είναι σχεδόν αγράμματος και εργάζεται ως καθαριστής. Στις 16 Απριλίου 1991 έφθασε στην Κύπρο, διανυχτέρευσε στη Λάρνακα και ανεχώρησε την επομένη για το Λίβανο για να επισκεφθεί τους συγγενείς του. Κατά την επιστροφή του στη Γερμανία, έφθασε πάλι στο λιμάνι Λάρνακας στις 30 Απριλίου 1991. Με βάση πληροφορίες που είχαν οι τελωνειακές αρχές διενήργησαν ενδελεχή έρευνα στις αποσκευές του εφεσείωντα χωρίς να βρεθεί οτιδήποτε το ενοχοποιητικό. Ακολούθησε σωματική έρευνα. Σε πακέτο τσιγάρων στην τσέπη του εφεσείωντα βρέθηκε ποσότητα φαιάς σκόνης τυλιγμένης σε ασημόχαρτο. Παρόμοια σκόνη βρέθηκε μέσα σε δυο μαύρα σακούλια που ο εφεσείων μετέφερε μέσα στις σόλες των παπουτσιών του. Ο εφεσείων παραδέχτηκε ότι η σκόνη ήταν δική του. Επιστημονική εξέταση αποκάλυψε ότι η σκόνη που βρέθηκε και κατασχέθηκε ήταν συνολικού βάρους 123.93 γραμμαρίων και περιείχε 63% ηρωΐνη. Στη συνέχεια ο εφεσείων έδωσε στην αστυνομία θεληματική κατάθεση στην οποία ανέφερε ότι έπαιρνε ηρωΐνη από τη μύτη, ότι για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του αγόραζε ηρωΐνη από τη Γερμανία σε πολύ ακριβές τιμές, και ότι κατά την επίσκεψή του στο Λίβανο αγόρασε την ηρωΐνη που μετέφερε σε φθηνότερη τιμή και για δική του αποκλειστικά χρήση, παρακάλεσε δε να του παρασχεθεί βοήθεια για να απαλλαγεί από την αρρώστεια που του προκαλούσε ο εθισμός του στη χρήση ηρωΐνης. Ο εφεσείων δεν έχει προηγούμενες καταδίκες. Στη διάρκεια της κράτησής του από την αστυνομία χρειάστηκε να μεταφερθεί πολλές φορές στο νοσοκομείο για ανακούφιση από τις οδυνηρές αντιδράσεις στη στέρηση του οργανισμού του από το δηλητήριο της ηρωΐνης. Ο ευπαιδευτος δικηγόρος

10

15

20

25

30

35

του εφεσείοντα ισχυρίστηκε ότι κατά την επιμέτρηση της ποινής που επέβαλε στον εφεσείοντα, το Κακουργιοδικείο απέδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στο στοιχείο της αποτροπής και άκρως ανεπαρκή βαρύτητα στις προσωπικές περιστάσεις και στους άλλους ελαφρυντικούς παράγοντες, με αποτέλεσμα να επιβάλει σ' αυτόν ποινή φυλάκισης έκδηλα υπερβολικής διάρκειας. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού του μας παρέπεμψε σε απόσπασμα από την απόφαση του Κακουργιοδικείου στο οποίο τονίζεται ότι "λόγω της σοβαρότητας του αδικήματος παρίσταται ανάγκη επιβολής αποτρεπτικής ποινής για την καταστολή του". Άλλο απόσπασμα της υπό έφεση απόφασης που, κατά την εισήγηση του κ.Χειμώνα, μαρτυρεί τη λανθασμένη προσέγγιση του Κακουργιοδικείου είναι το πιο κάτω από τις σσ. 14 και 15:

"Σε σωρεία αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου τονίστηκε η σοβαρότητα των αδικημάτων της κατοχής ναρκωτικών είτε για ίδια χρήση είτε για εμπορία και τονίστηκε η ανάγκη για επιβολή πιο αυστηρών και αποτρεπτικών ποινών για την αντιμετώπιση της καταστροφής που επαπειλεί η διάδοση της χρήσης των ναρκωτικών (βλ. *Gani και άλλος v. Δημοκρατίας* (1991) 2 Α.Α.Δ. 242, *Khalifeh v. Αστυνομίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 161, *Abdallah v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 164, *Chanine v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 183, *Parekian v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 223, *Faruk Komurgu και άλλος v. Δημοκρατίας*(1991) 2 Α.Α.Δ. 103 *Huseini v. Δημοκρατίας* (1989) 2 Α.Α.Δ. 323 και *Hijazi v. Δημοκρατίας* (1991) 2 Α.Α.Δ. 99. Αναφορικά με τις προσωπικές περιστάσεις που κατηγορούμενοι είναι νομολογημένο ότι οι προσωπικές περιστάσεις των κατηγορούμενων όσο και αν, όπως σε κάθε περίπτωση, είναι παράγοντες σχετικοί με την επιμέτρηση της ποινής, είναι περιορισμένης σημασίας και σίγουρα δεν μπορούν να αφηθούν να οδηγήσουν σε αναποτελεσματική εφαρμογή του νόμου σε υποθέσεις όπως η παρούσα, στις οποίες οι ποινές είναι αναγκαίο να είναι αποτρεπτικές (βλ. *Gani* (πιο πάνω), *Khalifeh v. Αστυνομίας*(1987) 2 Α.Α.Δ. 161, *Abdallah v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 164, *Chanine*

v. *Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 183, *Marco v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 188, *Parekian v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 223, *Zewar v. Δημοκρατίας* Ποινική Έφεση 5249/17.7.90, *Baby Girl Landau v. Δημοκρατίας* (1991) 2 Α.Α.Δ. 178 και *Hamdaz v. Δημοκρατίας* (1988) 2 Α.Α.Δ. 201, 204." 5

Όλες οι αποφάσεις που το Κακουργιοδικείο αναφέρει στο πιο πάνω απόσπασμα της απόφασής του είναι, λέγει ο κ. Χειμώνας, αποφάσεις επιβολής ποινής για το αδίκημα της εμπορίας ναρκωτικών και όχι της απλής κατοχής ναρκωτικών για χρήση από τον ίδιο τον κάτοχο. 10

Συμφωνούμε με τον κ. Χειμώνα ότι το κείμενο της υπό έφεση απόφασης αποκαλύπτει ότι το Κακουργιοδικείο απέδωσε πρωτεύουσα σημασία στο στοιχείο της αποτροπής και περιορισμένη σημασία στις προσωπικές περιστάσεις του εφεσείοντα. Η προσέγγιση του Κακουργιοδικείου είναι εκείνη που η νομολογία έχει καθιερώσει για το αδίκημα της κατοχής ναρκωτικών με σκοπό την προμήθεια τους σε τρίτα πρόσωπα, το οποίο δυστυχώς διαπράττεται με συνεχώς αυξημένη συχνότητα στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια. 15 20

Το στοιχείο της αποτροπής σε υποθέσεις όπως αυτή του εφεσείοντα επενεργεί μόνο προς την κατεύθυνση προσώπων που δεν έχουν ακόμα δοκιμάσει ή εθιστεί στη χρήση ναρκωτικών. Καμιά ποινή, όσο αυστηρή ή σκληρή και να είναι, δεν αποτρέπει την κατοχή και χρήση ναρκωτικών από πρόσωπα που, όπως ο εφεσείων, έχουν εθιστεί στη χρήση τους και η στέρησή τους προκαλεί σ' αυτούς τα οδυνηρά συμπτώματα με τα οποία υπέφερε ο εφεσείων στη διάρκεια της αστυνομικής του κράτησης. Σ' αντίθεση με τις υποθέσεις εμπορίας ναρκωτικών, σε υποθέσεις όπως αυτή του εφεσείοντα, ο εθισμός στη χρήση ναρκωτικών και τα οδυνηρά επακόλουθα της στέρησής τους, συνιστούν προσωπικές συνθήκες που δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ελαφρυντικοί παράγοντες περιορισμένης μόνο σημασίας κατά την επιμέτρηση της ποινής. 25 30 35

Σε υποθέσεις απλής κατοχής ηρωΐνης με αποκλειστικό σκοπό τη χρήση της από τον ίδιο τον κατηγορούμενο, οι ιδιαίτερες προσωπικές περιστάσεις κάθε κατηγορούμενου συνιστούν παράγοντα με αυξημένη και όχι περιορισμένη βαρύτητα για τους σκοπούς της επιμέτρησης της αρμόζουσας ποινής. Αυτό προκύπτει από τις γενικές παρατηρήσεις που ο Άγγλος Αρχιδικαστής Λόρδος Λέιν έκαμε στην υπόθεση *R. v. John Uzu Agama* [1982] 76 Cr.App.R. 190, αναφορικά με το είδος και έκταση των ποινών που πρέπει να επιβάλλονται σε υποθέσεις ναρκωτικών. Αναφορικά με την απλή κατοχή ελεγχόμενων φαρμάκων τάξεως "Α" ο Άγγλος Αρχιδικαστής είτε τα εξής στη σ.193:

"Possession of heroin, morphine, etc. (simple possession): it is at this level that the circumstances of the individual offender become of much greater importance. Indeed the possible variety of considerations is so wide, including often those of a medical nature, that we feel it impossible to lay down any practical guidelines. On the other hand the maximum penalty for simple possession of class "A" drugs is seven years' imprisonment and/or a fine, and there will be very many cases where deprivation of liberty is both proper and expedient."

Σχετικές με το ίδιο θέμα είναι και οι αποφάσεις του Αγγλικού Εφετείου στις υποθέσεις *Michael Frank Long and Paul David Smith* [1984] 6 Cr. App. R. (S.) 115, *Massimo Lutzo* [1989] 11 Cr. App. R. (S.) 495, και *Patrick Kevin Gallaghen* [1991] 12 Cr. App. R. (S.) 224, οι οποίες είναι επίσης χαρακτηριστικές της επεικούς μεταχείρισης προσώπων που έχουν εθιστεί στη χρήση ναρκωτικών και κατέχουν σκληρά ναρκωτικά για προσωπική τους αποκλειστικά χρήση.

Τίποτε απ' όσα έχουμε πει δε σημαίνει ότι το αδίκημα της κατοχής ναρκωτικών, ιδίως των σκληρών ναρκωτικών όπως είναι η ηρωΐνη, δεν πρέπει ν' αντιμετωπίζεται ως σοβαρό αδίκημα για την πάταξη του οποίου τα Δικαστήρια οφείλουν να διαδραματίζουν το δικό τους ρόλο που δεν είναι άλλος από την επιβολή της αρμόζουσας στην

κάθε περίπτωση ποινής. Η σοβαρότητα της διάπραξης του αδικήματος αυτού αντανακλάται στην ποινή της επταετούς φυλάκισης με την οποία τιμωρείται κατ' ανώτατο όριο πράγμα που τα Δικαστήρια οφείλουν να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη. Εκείνο που θέλουμε να διευκρινίσουμε είναι ότι σε υποθέσεις όπως αυτή του εφεσείοντα, σε αντιδιαστολή με τις υποθέσεις εμπορίας ναρκωτικών, στην αρμόζουσα ποινή δεν επιβάλλεται να προβάλλεται έντονο το στοιχείο της αποτροπής, οι δε προσωπικές περιστάσεις του συγκεκριμένου κατηγορούμενου πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Ταυτόχρονα, όμως, η ποινή πρέπει να αντανακλά την αποδοκιμασία της κοινωνίας στη διάπραξη των αδικημάτων αυτών και να δίδει το μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις ότι η χρήση ναρκωτικών δεν καταστρέφει μόνο τον ίδιο το χρήστη. Ταυτόχρονα αποτελεί κακό παράδειγμα για μίμηση από πρόσωπα του στενού τουλάχιστο περιβάλλοντος του χρήστη και με αυτή την έννοια αποτελεί κίνδυνο για πρόσωπα άλλα από το χρήστη. Η αποτροπή του κινδύνου αυτού αποτελεί ευθύνη του Δικαστηρίου και θα πρέπει να συνεκτιμάται μαζί με όλους τους άλλους παράγοντες στην επιμέτρηση της αρμόζουσας να επιβληθεί στην κάθε περίπτωση ποινής. Θα πρέπει ακόμα να διευκρινίσουμε ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της Κυπριακής Κοινωνίας, δεν υιοθετούμε πλήρως την εξαιρετικά επιεική μεταχείριση από τα Αγγλικά Δικαστήρια των προσώπων που βρίσκονται στη θέση του παρόντα εφεσείοντα.

Εξετάζοντας την ποινή της διετούς φυλάκισης που επιβλήθηκε στον παρόντα εφεσείοντα με γνώμονα τις πιο πάνω αρχές και παρατηρήσεις και λαμβάνοντας υπόψη τις προσωπικές του περιστάσεις περιλαμβανομένων εκείνων που προκύπτουν από το μακροχρόνιο εθισμό του στη χρήση ηρωΐνης, καθώς και την ποσότητα του ναρκωτικού που βρέθηκε στην κατοχή του, βρίσκουμε ότι είναι έκδηλα υπερβολική και προϊόν λανθασμένης προσέγγισης από το Κακουργιοδικείο και την αντικαθιστούμε με ποινή φυλάκισης 15 μηνών.

Έφεση επιτρέπεται.

Ποινή μειώνεται σε 15 μήνες.